

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej v právnej veci žalobcu: **E. Š. – N., D.**, 949 11 Nitra, zast. JUDr. G. K., advokátkou, **F.**, 949 01 Nitra, proti žalovanému: **U. P., a. s., L., X.** Bratislava 27, o zaplatenie 492 309 Sk s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-47 Cb 101/95-281 zo dňa 31. októbra 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-47 Cb 101/95-281 zo dňa 31. októbra 2006 v napadnutej časti ohľadne príslušenstva **m e n í** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania 3 % ročne zo sumy 455 234 Sk od 17. marca 1995 do 30. apríla 1995, vo výške 17,6 % ročne zo sumy 455 234 Sk od 1. mája 1995 do 24. septembra 1996, vo výške 17,6 % ročne zo sumy 135 084 Sk od 25. septembra 1996 do zaplatenia.

Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 135 084 Sk spolu s úrokmi z omeškania 3 % ročne zo sumy 455 234 Sk od 11.2.1995 do 30.4.1995, vo výške 17,6 % ročne zo sumy 455 234 Sk

od 1.5.1995 do 4.10.1996, vo výške 17,6 % ročne zo sumy 135 084 Sk od 5.10.1996 do zaplataenia. Zároveň uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 86 528 Sk.

V odôvodnení sa konštatuje, že žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia 492 309 Sk s prísl., titulom nezaplataeného plnenia z poistnej udalosti zo dňa 29.11.1994. Súd z predložených dôkazov, vypočutím účastníkov konania a svedkov, mal za preukázané, že medzi sporovými stranami bola uzavretá poistná zmluva č. 161-234-013 zo dňa 21.1.1993, na základe ktorej bolo motorové vozidlo značky Renault 16R5, r. v. 1992, ŠPZ: N., poistené u žalovaného pre prípad poškodenia, zničenia alebo odcudzenia motorového vozidla. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné poistné podmienky. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že došlo k poistnej udalosti, k odcudzeniu motorového vozidla, a to dňa 29.11.1994. Vzhľadom na spornosť nároku, čo sa týka spornosti výšky poistného plnenia bolo nariadené znalecké dokazovanie – Ú. pod číslom 55/2006. V zmysle uvedeného posudku bola časová cena motorového vozidla určená na sumu 472 194 Sk bez mimoriadnej výbavy. Mimoriadna výbava bola poistená na sumu 7000 Sk. Teda celková výška časovej ceny vozidla aj s mimoriadnou výbavou bola určená na sumu 479 194 Sk. Od tejto sumy bolo potrebné odpočítať spoluúčasť vo výške 5 % (t. j. 23 959,70 Sk), teda výška poistného plnenia mala predstavovať sumu 455 234,30 Sk. V rámci vykonaného dokazovania žalovaný uznal pred súdom nárok žalobcu na zaplataenie istiny vo výške 135 084 Sk, čo predstavuje rozdiel medzi správne určenou výškou poistného plnenia 455 234,30 Sk a skutočne poskytnutým plnením vo výške 320 150 Sk. Súd z vyššie uvedeného, s prihliadnutím aj na uznávací prejav žalovaného, uznal nárok žalobcu za oprávnený. V spornom prípade nie je dôvod spochybňovať vypracovaný znalecký posudok a v ňom uvedenú východiskovú cenu motorového vozidla, nakoľko bola zistená správne v súlade s príslušnými predpismi. Súd neprisvedčil námietke žalovaného, že nebol v omeškani s poskytnutím poistného plnenia z dôvodu vinkulácie poistného v prospech tretej osoby, vo fotokópii ako v prílohe k vyjadreniu žalovaného je na druhej strane spodnej časti v kolónke „vinkulácia“ rukou upravený zabielený rámik s alternatívou „nie“ a začiarknutá alternatíva „áno“. V poistnej zmluve, tak ako vyplýva z príloh k žalobe, je začiarknutá alternatíva vinkulácie „nie“ pričom o tom, že ide o dohodnuté ustanovenie, svedčí aj predtlač preklepu z prvej strany zmluvy. Súd mal za to, že žalovaný je v omeškani s poistným plnením od 11.2.1995 – 15 dní po skončení šetrenia na polícii. Taktiež nebolo možné prisvedčiť žalovanému, že išlo o zmluvu uzavretú v prospech tretej osoby, nakoľko tretia osoba nebola ani v zmluve, ani v jej prílohách definovaná. Vid' všeobecné poistné podmienky – čl. 50 bod 1.

Súd preto uznal za oprávnený nárok žalobcu na zaplatenie 135 084 Sk spolu s úrokmi z omeškania, tak ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Žalovaný podal odvolanie proti časti rozsudku, ktorou bol zaviazaný na zaplatenie úroku z omeškania. Je toho názoru, že súd prvého stupňa posúdil vec nesprávne a na základe toho nesprávne rozhodol o príslušenstve pohľadávky. Súd priznal úrok z omeškania od 1.2.1995, t. j. odo dňa, kedy sa skončilo vyšetrenie na polícii vo veci trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla a vec bola uložená, nakoľko sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce začať trestné stíhanie. Ukončenie vyšetovania na polícii v žiadnom prípade nie je možné stotožňovať s ukončením vyšetovania poistnej udalosti zo strany poistiteľa. Poistiteľ považuje vyšetrenie za skončené, len čo sa preukáže, že došlo k poistnej udalosti a poistenému vznikol nárok na poistné plnenie, a zároveň zistí aj výšku poistného plnenia. V zmysle § 799 ods. 2 OZ, je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť vznik poistnej udalosti a predložiť všetky potrebné doklady, ktoré si poistiteľ vyžiada. Bez doloženia požadovaných dokladov poistiteľ nemôže ukončiť vyšetovanie a poskytnúť poistné plnenie. Poistenému bolo listom dňa 21.2.1995 oznámené, že plnenie za odcudzené motorové vozidlo bude poukázané až po vyradení vozidla z evidencie na príslušnom dopravnom inšpektoráte. Vozidlo bolo na základe podnetu jeho vlastníka vyradené z evidencie až 19.7.1996. O tejto skutočnosti bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.7.1996, ktorý bol doručený žalovanému dňa 6.8.1996. To znamená, že až po doručení tohto dokladu mohol poistiteľ ukončiť vyšetovanie poistnej udalosti, to znamená, že do tejto doby sa nemohol dostať do omeškania. Žalovaný ustálil výšku poistného plnenia na sumu 320 150 Sk. Túto sumu poskytol žalovaný zo súhlasom vlastníka vozidla – leasingovej spoločnosti dňa 25.9.1996, t. j. po doručení všetkých potrebných dokladov. Mám za to, že výška poistného plnenia bola ustálená až v súdnom konaní po vypracovaní znaleckých posudkov, a preto žalovaný sa mohol dostať do omeškania s platením doplatku poistného plnenia – sumy 135 084 Sk až najskôr právoplatnosťou rozhodnutia. Preto žiada napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalovaný bude zaviazaný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 135 084 Sk odo dňa právoplatnosti rozsudku, ktorým bola žalobcovi táto suma priznaná až do jeho zaplatenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. f/ O.s.p.

Predmetom odvolacieho konania je príslušenstvo pohľadávky – úrok z omeškania za oneskorené plnenie peňažného záväzku v zmysle poisťnej zmluvy č. 161-234-013 zo dňa 21.1.1993. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že nastala poisťná udalosť, odcudzenie motorového vozidla Renault 16R5, r. v. 1992, ŠPZ: N. a žalovaný ako poisťiteľ bol povinný poskytnúť žalobcovi poisťné plnenie vo výške 455 234 Sk. V priebehu prvostupňového konania žalovaný dňa 24.9.1996 zaplatil časť uplatnenej pohľadávky v sume 320 150 Sk. Povinnosť zaplatiť zvyšnú časť poisťného plnenia v sume 135 084 Sk bola žalovanému uložená predmetným rozhodnutím. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť. Sporná zostala tá skutočnosť, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením poisťného plnenia. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 29.11.1994 došlo k odcudzeniu poisteného motorového vozidla a ukončeniu šetrenia na Okresnom úrade PZ v Nitre dňa 26.1.1995. Žalobca v súlade s ustanovením § 799 ods. 2 OZ dňa 13.2.1995 a 16.2.1995 oznámil poisťiteľovi, že nastala poisťná udalosť, doložil všetky potrebné doklady, potrebné v súvislosti s poisťným plnením a požiadal žalovaného, že ak neskončí v lehote jedného mesiaca šetrenie, žiada o zloženie primeraného preddavku. Poisťiteľ prevzal upomienky ohľadne poisťného plnenia dňa 17.2.1995 (číslo listu 23).

Podľa § 797 ods. 3 OZ, plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu, ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca potom, keď sa poisťiteľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť na požiadanie primeraný preddavok.

Žalovaný nevykonal šetrenie bez zbytočného odkladu, neposkytol plnenie a ani nezložil primeraný preddavok v zmysle cit. ustanovenia a článku 46 ods. 2 Všeobecných poisťných podmienok. Čiastočné poisťné plnenie poskytol až cca 1 rok od oznámenia poisťnej udalosti. Námitka odvolateľa, že nemohol skončiť šetrenie a poskytnúť plnenie bez doloženia dokladu o vyradení odcudzeného vozidla z evidencie, nie je relevantná pre zloženie preddavku, o ktorý žalobca požiadal v súlade so zákonom a zmluvnými podmienkami. Nevyhnutnosť doloženia uvedeného dokladu ohľadne skončenia šetrenia, nevyplýva ani z poisťných podmienok uzavretej zmluvy. Taktiež tvrdenie, že poisťné plnenie mohol poskytnúť v sume 320 150 Sk až so súhlasom vlastníka vozidla leasingovej spoločnosti, nie je dôvodné, pretože podľa § 797 ods. 1 OZ právo na plnenie vzniklo priamo žalobcovi, čo je v súlade so zmluvným záväzkom.

V spornom prípade žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku s poukazom na § 797 ods. 3 OZ dňom 17.3.1995, keďže sa o poistnej udalosti dozvedel dňa 17.2.1995 (čl. 23). Podľa § 517 ods. 2 OZ, má žalobca právo na úrok z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 455 234 Sk v zmysle vyhlášky č. 45/64 Zb., účinnej od 1.4.1964 do 1.5.1995; podľa vládneho nariadenia č. 87/1995 Z. z., účinného od 1.5.1995, má nárok na úrok vo výške 17,6 % ročne, čo zodpovedá dvojnásobku diskontnej sadzby určenej NBS, a to zo sumy 455 234 Sk od 1. mája 1995 do 24. septembra 1996, kedy žalovaný zaplatil časť poistného plnenia vo výške 320 150 Sk. Realizáciu platby potvrdil žalobca listom zo dňa 15.10.1999 (číslo listu 62). Vo zvyšnej časti poistného plnenia v sume 135 084 Sk vzniklo žalobcovi právo na úrok z omeškania vo výške 17,6 % ročne až do zaplatenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok ohľadne príslušenstva zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Keďže žalovaný bol v odvolaní úspešný len v nepatrnej časti, žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. júna 2008

**JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: S. V.